

Uvodnik

Od ideje i inicijative do ostvarenja simpozija

Duh i misao Željka Mardešića. Metamorfoze svetoga u suvremenom svijetu

Poštovani, u rukama Vam je časopis za intelektualna i duhovna pitanja *Nova prisutnost* s radovima koji su prethodno predstavljani u obliku izlaganja na jednodnevnom znanstvenom simpoziju *Duh i misao Željka Mardešića. Metamorfoze svetoga u suvremenom svijetu*, održanom u petak 17. lipnja 2011. godine u Zagrebu, a prigodom 5. obljetnice njegove smrti. Svima koji su na bilo koji način dali doprinos održavanju simpozija izražavamo duboku zahvalnost. U tom smislu korisno je prisjetiti se kako smo od ideje i inicijative stigli do ostvarenja simpozija i objavljivanja ovoga tematskog broja našega časopisa, umjesto zasebnoga zbornika radova.

U mjesecu prosincu 2010. godine Kršćanski akademski krug (Krak) pokrenuo je studijski projekt *Duh i misao Željka Mardešića*, suutemeljitelja i prvog predsjednika Kraka. Projekt su inicirali predsjednik Kraka Ivan Supičić i potpisani sa željom i nakanom koje su pobliže opisane i predstavljene u prethodnom broju našega časopisa.¹ Već je tada postojala ideja da se proučavanju duha i misli Željka Mardešića pristupi s dužnom znanstvenom ozbiljnošću i na razini koja priliči njegovim intelektualnim dostignućima i duhovnim stremljenjima.

Početak siječnja 2011. godine na sjednici Predsjedništva Kraka precizirano je da se prigodom 5. obljetnice smrti Željka Mardešića organizira znanstveni simpozij pod nazivom već spomenutoga studijskoga projekta. Predsjedništvo je na čelu s Ivanom Supičićem jednoglasno i, to posebno treba istaknuti, oduševljeno podržalo i prihvatilo ideju koja je u daljnjim koracima detaljnije razrađena i pripremljena za provođenje. Predsjednik Supičić je već 12. siječnja u pozivu na susrete srijedom sve članove i prijatelje Kraka upoznao s inicijativom. Svjesni toga da Krak samo sa svojim ljudskim i materijalnim resursima nije kadar orga-

¹ Usp. Tonči MATULIĆ, Studijski projekt »Duh i misao Željka Mardešića«, *Nova prisutnost*, 9 (2011) 1, 31-35.

nizirati i ostvariti simpozij, odlučili smo pozvati relevantne akademske, znanstvene i stručne ustanove i društva, bilo crkvene bilo svjetovne, za sudjelovanje u organiziranju simpozija. U odabiru ustanova vodilo se logikom stručnosti, ali i suradnje koju je pokojni Željko Mardešić za života imao s tim ustanovama.

Da bi organizacija simpozija uspjela, ali još prije toga da bi sam simpozij bio sadržajno što obuhvatniji i znanstveno ozbiljniji, od samoga smo početka osmišljavanja inicijative u Kraku predložili osnivanje Organizacijskog i Programskog odbora simpozija koji su, to valja posebno istaknuti i iskreno priznati, dali ne samo ključne smjernice za organizaciju i program simpozija, nego su njihovi članovi podmetnuli svoja leđa u konkretnom ostvarenju tih smjernica.

Prije susreta članova spomenutih odbora, nositelji inicijative najprije su osobno razgovarali s predstavnicima sljedećih ustanova, a zatim ih u ime Kraka kao organizatora i službeno pozvali na suorganizaciju simpozija: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (KBF), Nadbiskupijski pastoralni institut Zagrebačke nadbiskupije (NPI), izdavačku kuću Kršćanska sadašnjost (KS), Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK (CSNC), Sekciju za sociologiju religije Hrvatskoga sociološkog društva (SSR) i Franjevački institut za kulturu mira iz Splita (FIKM). Ova imponantna lista ustanova kao suorganizatora simpozija svjedoči ne samo o znanstvenoj i stručnoj ozbiljnosti, nego kudikamo više o zanimanju za duh i misao Željka Mardešića te o podršci koju je ova inicijativa u njih našla. Ta nas je činjenica silno obradovala, ali i obvezala na ozbiljnost u pristupu organizaciji i u programskom osmišljavanju i ostvarenju simpozija. Uz to je iznimno važno istaknuti da su svi suorganizatori, izuzev spomenute Sekcije za sociologiju religije, i financijski poduprli organiziranje simpozija. Stoga je ovo jedinstvena prigoda da im se još jedanput od srca zahvalimo na darovanim sredstvima koja su poslužila svojoj svrsi i omogućila odvijanje uspješnog i kvalitetnog simpozija te objavljivanje ovoga tematskoga broja našeg časopisa posvećenog isključivo izlaganjima na simpoziju. Uz iskrenu i nepodijeljenu zahvalnost svima, ipak, posebne izraze zahvalnosti upućujemo Tomislavu Markiću koji nam je širom otvorio vrata NIP-a i tako omogućio vrhunske uvjete za održavanje simpozija, ali i za prethodne sastanke Programskog odbora.

Članovi Programskog odbora simpozija bili su: Ivan Supičić (Zagreb), predsjednik Kraka; Tomislav Markić (Zagreb), ravnatelj NPI-a; Stipe Tadić (Zagreb), Institut Ivo Pilar; Inga Tomić-Koludrović (Zadar), Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru; Željko Tanjić (Zagreb), direktor KS-a; Dinka Marinović-Jerolimov (Zagreb), Institut za društvena istraživanja; Bože Vuleta (Sinj); Gordan Črpić (Zagreb), predstojnik CSNC-a; Siniša Zrinščak (Zagreb), Sekcija za sociologiju religije; Mijo Džolan (Split), ravnatelj FIKM-a; Dan Đaković (Zagreb), član predsjedništva Kraka; Ivan Šarčević (Sarajevo); Špiro Marasović (Split) i Tonči Matulić (Zagreb), KBF. Sastav Organizacijskoga odbora djelomično se preklapao sa sastavom Programskoga odbora, a u njegovu

su radu posebno sudjelovali i dragocjene doprinose dali Supićić, Markić, Tanjić, Črpić, Đaković i Matulić.

U ime Programskoga odbora simpozija, a u svojstvu predsjednika Kraka, Ivan Supićić je već 10. veljače 2011. godine uputio poziv svim zainteresiranima za sudjelovanje na simpoziju s datumom održavanja koji je prethodno dogovoren i usklađen na inicijalnom sastanku Programskoga odbora, a to je petak 17. lipnja 2011. godine, i s mjestom održavanja u dvorani *Vijenac* NPI-a u Zagrebu. U pozivu su naznačene sve najvažnije pojedinosti o simpoziju i tako je otpočelo otkucavanje vremena za prijavu referata i za definiranje ostalih organizacijskih pojedinosti. Na inicijalnom sastanku Programskoga odbora Stipe Tadić predložio je da se glavnom naslovu simpozija *Duh i misao Željka Mardešića* doda i podnaslov *Metamorfoze svetoga u suvremenome svijetu*. Prijedlog je prihvaćen.

Na sastanku Programskoga odbora, kojemu je nazočila većina članova, u petak 20. svibnja 2011. godine konačno je dogovoren program simpozija, a zajedno s tim je određen i ritam održavanja izlaganja i njihovo trajanje. U vezi s tim izuzetno važnu ulogu odigrala je Kršćanska sadašnjost na čelu s njezinim direktorom Željkom Tanjićem koji su preuzeli obvezu tiskanja i distribucije plakata i pozivnica s programom simpozija. To je bila neprocjenjiva organizacijska podrška za koju im izražavamo duboku zahvalnost.

Za aktivno sudjelovanje na simpoziju prijavilo se dvadeset i dvoje izlagača koji su razvrstani u dvije zasebne tematske skupine koje su ujedno razgraničile simpozij na dva radna dijela. Prvi dio simpozija odvijao se pod naslovom »Čovjek – religija – modernitet«, a drugi pod naslovom »Društvo – sekularizacija – Koncil«. Imena prijavljenih izlagača navodimo redoslijednom pojavljivanja u konačnom programu: Ante Vučković (Split), Ivan Supićić (Zagreb), Dan Đaković (Zagreb), Jure Perišić (Split), Tonči Matulić (Zagreb), Gordan Črpić (Zagreb), Ivan Markešić (Zagreb), Ankica Marinović – Dinka Marinović-Jerolimov – Branko Ančić (Zagreb), Vlaho Kovačević (Zagreb), Stipe Tadić (Zagreb), Neven Duvnjak (Split), Ivan Šarčević (Sarajevo), Stipe Odak (Zagreb), Pavle Kufirin (Zagreb), Bože Vuleta (Sinj), Ljiljana Matković-Vlašić (Zagreb), Krešimir Grgat (Zagreb), Ante Škembar (Zagreb) i Jure Gabrić (Zagreb). Dvoje ih je zbog spriječenosti otkazalo sudjelovanje, a listanjem ovoga broja časopisa uvjerit ćete se tko je uložio dodatni trud i svoje izlaganje priredio za objavljivanje u obliku znanstvenoga rada. S time možemo biti veoma zadovoljni. Sve to nas navodi da najprije svim izlagačima, a onda opet posebno svima onima koji se pojavljuju i kao autori doprinosa u ovome tematskom broju, odamo priznanje i izrečemo zahvalu za suradnju u radu simpozija i s našim časopisom, a potom i s Krakom te iznad svega za živo svjedočanstvo poštovanja i zanimanja za duh i misao Željka Mardešića, vrhunskoga sociologa religije i društvenoga religijologa, neumornoga promicatelja duha i slova Drugoga vatikanskog koncila i izvanrednoga svjedoka kršćanske poruke u Crkvi i društvu u Hrvatskoj.

Uz aktivne izlagače na simpoziju okupio se i znatan, ne odveć velik, ali zato veoma kvalitetan i aktivan broj sudionika koji su dali svoj doprinos u živim i dinamičnim raspravama. Simpoziju je nazočila i najbliža obitelj pokojnoga Željka, supruga Nada i sin Vicko, kojima izričemo posebnu zahvalnost i jamčimo im ljudsku i kršćansku blizinu i podršku. Simpozij je zaključen *Okruglim stolom* svih sudionika s temom »Inicijative za daljnje promicanje duha i misli Željka Mardešića«. Izneseni su mnogi vrijedni i korisni prijedlozi. Nadamo se da sve to neće ostati samo na dobrim željama. Kratak prikaz simpozija i zaključaka *Okruglog stola* objavljen je u prethodnom broju našega časopisa,² a ovdje ga donosimo u prijevodu na engleski.

Uz neizmjerenu zahvalnost pokojnome Željku Mardešiću – koji nas je svojim životom i radom obilato zadužio te nas svojim duhom i misli neprestano povezuje, okuplja i nadahnjuje – najiskreniju zahvalnost dugujemo također i Ivanu Supićiću. On se kao predsjednik Kraka, ali i više od toga, svim svojim bićem i snagama angažirao u organiziranju i ostvarenju simpozija. Bez njegove bezuvjetne podrške, predanoga rada i bdjenja nad svakom pojedinošću, teško je zamisliti da bismo sretni i zadovoljni prispjeli do ovog svečanog trenutka objave tematskoga broja našega časopisa posvećenog u cjelini duhu i misli Željka Mardešića. Uz njega valja posebno istaknuti i Katicu Knezović, glavnu i odgovornu urednicu časopisa, koja se zdušno i učinkovito zauzela za uređivanje ovoga tematskoga broja, što zaslužuje duboku zahvalnost i veliku pohvalu.

Na kraju, naše misli i osjećaje upravljamo Željku Mardešiću koji nas je svojim mislima i duhom sabrao u jedno divno zajedništvo s neskrivenim znakovima prijateljstva, dobrote, ljudskosti, nade i vjere.

Dragi Željko! Od srca ti hvala na svemu što si učinio za sve nas, svoje iskrene prijatelje i poštovatelje kako tvoga kršćanskog svjedočanstva duha tako i tvoga vrijednoga znanstvenog opusa misli. Umjesto ljudskih riječi što naviru iz prolazne ovostranosti radije se oslanjamo na božanske riječi što izvire iz neprolazne onostranosti – iz živoga Boga trojstvene ljubavi koji te prije nešto više od pet godina uzeo u svoj očinski zagrljaj. »A pravednik ako i umre prijevremeno, naći će mir. I jer je ugađao Bogu, On ga je zavolio, i jer je živio među grešnicima, On ga je uzeo k sebi« (Mudr 4, 7.10).

Tonči Matulić

² Pavle KUFRIN, Simpozij »Duh i misao Željka Mardešića. Metamorfoze svetoga u suvremenom svijetu, *Nova prisutnost*, 9 (2011) 1, 37-39.